

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ט"ו בשבט, ה'תשל"ה

יוצא לאור לש"פ יתרו, כ"ף שבט, ה'תשפ"ג

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים”

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושלש לבריאה

שנת הקהל

מאה ועשרים שנה להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע

פתח דבר

לקראת ש"פ יתרו, כ"ף שבט הבעל"ט, הננו מוציאים לאור התוועדות חמשה עשר בשבט ה'תשל"ה, הנחה בלתי מוגה (תדפיס מתורת מנחם – התוועדויות כרך עט הנמצא בדפוס).

*

בתור הוספה – מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

ר"ה לאילנות, ט"ו בשבט, ה'תשפ"ג,
שנת הקהל,
מאה ועשרים שנה להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2023 by

LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5783 • 2023

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בס"ד. שיחת יום ב' ב' יתרו, ט"ו בשבט, ה'תשל"ה.

בלתי מוגה

א. מאמר (כעין שיחה) ד"ה ארבעה ראשי שנים הם.

* * *

ב. בנוגע לארבעה ראשי שנים שנזכרו במשנה¹, הנה בזמן שביהמ"ק קיים היו כולם לפי ערך בשוה, כל אחד בענינו (כמבואר במשנה למאי נפק"מ שכל אחד מהם נקרא בשם "ראש השנה"),

ובזמן הזה, יש ענינים שנשארו וישנם הן בזמן שביהמ"ק הי' קיים והן לאח"ז — "אחד בניסן ר"ה .. לרגלים" (שכמה ענינים הקשורים עם סדרי הרגלים הם לאו דוקא בזמן שביהמ"ק קיים, ולדעת כמה פוסקים הרי זה שייך גם ל"בל תאחר" בנוגע לענין הצדקה²), וכן "אחד בתשרי ר"ה לשנים",

וישנו גם "ראש השנה לאילן" בחמשה עשר בשבט (כפי שנקבע להלכה כדעת ב"ה³) — באמצע החודש דוקא (ולא בר"ח, כמו אחד בניסן ואחד בתשרי), וע"ד הרגיל אינו חל ביום השבת וכו' — שנוגע עתה לענינים הקשורים עם מנהג ישראל ש"תורה היא"⁴ (לא כמו אחד בניסן ואחד בתשרי, שבהם יש כמה ענינים שקשורים לאו דוקא עם מנהג ישראל) — כפי שמביא רבינו הזקן בסידורו⁵ "מנהג ספרדים" בנוגע לימים שבהם אין אומרים תחנון, שא' מהם הוא ט"ו בשבט, ועד שהוא מהסוג שבו אין אומרים תחנון גם במנחה שלפנ"ז⁶.

וכמו"כ ישנו המנהג דאכילת פירות⁷ (ובמיוחד פירות שנשתבחה בהם ארץ ישראל, ארץ הקודש⁸) ביום זה, מצד היותו ר"ה לאילן (אע"פ

(1) ר"ה בתחלתה.

(2) ראה אנציק' תלמודית (כרך ג) ערך בל תאחר (ע' שכ ואילן). וש"נ.

(3) רמב"ם הלי' תרומות פ"ה הי"א. הלי' מע"ש פ"א ה"ב.

(4) ראה תוד"ה נפסל — מנחות כ, ב. מהרי"ל — הובא ברמ"א יו"ד ששע"ו ס"ד. מנהגים ישנים מדורא ע' 153. שו"ע אדה"ז אר"ח סוסק"פ. סתל"ב ס"א. סתנ"ב ס"ד.

סתצ"ד סט"ז. ועוד.

(5) לפני ובא לציון גואל.

(6) שו"ע אר"ח סקל"א ס"ו. השלמה לשו"ע אדה"ז שם ס"ח.

(7) מג"א שם סקט"ז. השלמה שם.

(8) ראה מועד לכל חי (לר"ח פאלאגיי) ס"ל אות ז"ח. וראה גם שיחת ט"ו בשבט דאשתקד ס"ו (תו"מ חע"ה ריש ע' 181). וש"נ.

שר"ה לאילן אין פירושו שאז הפירות כבר מוכנים, אלא אדרבה, זוהי רק התחלת השנה, ורק במשך השנה יהי הפרי מוכן).

ועד שישנו המנהג שנקבע מקדמת דנא בכ"כ קהלות קדושות בישראל, ונעשה גם בימינו, ובפרט אצל אחינו הספרדים, שישנו גם (מלבד המנהג דאכילת פירות) סדר שלם של עניני לימוד בתושב"כ ותושבע"פ שנקרא אצלם בשם "תיקון" (בדוגמת תיקון שבועות), כפי שנדפס בס' פרי עץ הדר⁹ (ואע"פ שיש מקומות שבהם לא נתקבל מנהג זה — הרי הענין דאכילת פירות הוא מנהג פשוט בכל קהלות ישראל, הן אשכנזים והן ספרדים).

וענין זה מגבי' ומרומם יותר ומקשר את ענינו של חמשה עשר בשבט עם מעשה בפועל בימינו אלו ע"פ מנהג ישראל, אשר, עם היותו רק מנהג, הרי ידוע המבואר¹⁰ בנוגע למעלת ההקפות שאינם אלא מנהג ישראל לגבי הענין דניסוך המים שהוא הלכה למשה מסיני, ולגבי הענין דניסוך היין שנתפרש בתושב"כ, וכפי שרואים בגלוי בכל הקהלות בישראל, שדוקא בעת ההקפות מתבטאת השמחה בריקודים ברגלים בתוקף הכי גדול אפילו לגבי השמחה ד"מועדים לשמחה", "זמן שמחתנו", ואפילו לגבי שמחת בית השואבה¹¹; ועפ"ז מובן שדוקא ענין של מנהג, כבנדו"ד, מורה על גודל הענין שנמצא כאן, שצריך רק לגלותו מן הכח אל הפועל.

ג. ומהרמזים והפירושים וההוראות בזה (כמדובר כמ"פ שבכל ענין בתורה יש כמה רמזים ופירושים והוראות) — הנה ע"פ האמור לעיל¹² אודות דברי הגמרא¹³ שמ"ש¹⁴ "כי האדם עץ השדה" ("עץ מאכל") קשור עם "תלמיד חכם" שענינו לימוד התורה, מובנת גם השייכות המיוחדת של חמשה עשר בשבט ר"ה לאילן עם לימוד התורה. ואע"פ שלימוד התורה הו"ע ששייך לכאורה ל"זמן מתן תורתנו", י"ל בדא"פ שבנוגע לט"ו בשבט הרי זה באופן ד"ופרצת"¹⁵, שלכן הרי זה בא באופן של מנהג.

והעיקר — שיומשך במעשה בפועל,

(13) תענית ז, א (ובפרש"י).

(14) פ' שופטים כ, יט.

(15) ראה גם שיחת ט"ו בשבט תשל"א

בתחלתה (ת"מ חס"ג ע' 186 ואילך). שם

חס"ט ע' 301. וש"נ.

(9) וינציאה, תפ"ח (וכמ"פ לאח"ז).

(10) ראה לקו"ת דרושי סוכות פ, ג. ובכ"מ.

(11) ראה גם ת"מ חס"ו ס"ע 154 ואילך.

וש"נ.

(12) במאמר פ"ו (לעיל ע' 204).

— כידוע מכתב כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע¹⁶, אביו של רבינו נשיאנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, בנוגע לאמירת פירושים בתניא, שאם זה רק ענין שיביא לידי יראת שמים, אפשר ומותר לעשות זאת, אפילו אם זה רק בדרך אפשר, ועדיין יכולים להקשות ולהפריך כו' —

בנוגע ללימוד התורה בכלל מתוך שמחה רבה — "פיקודי ה' ישרים משמחי לב"¹⁷, שבמילא נעשה מתוך התמדה ושקידה ובחיות רב, ובאופן שלא מתחשבים עם מניעות ועיכובים כו', ועד ללימוד באופן הקשור עם ר"ה לאילן, כמובן מהמבואר בלקו"ת¹⁸ בענין מעלת הנטיעה (שבאילן), שלכן "יש שהות ועיכוב רב בזמן צמיחתו .. ויש שזמן צמיחתו מתעכב ע' שנין, כמו התמר, דכתיב¹⁹ צדיק כתמר יפרח" — שבפנימיות הענינים קאי על כל אחד מישראל, ש"עמך כולם צדיקים"²⁰, כפי שהדבר מתבטא להלכה בפועל בכך שכל אחד מישראל מחוייב בלימוד התורה, כפי שהרמב"ם²¹ מונה את כל הסוגים האפשריים שבזה.

ד. וע"י התורה נעשה כל אחד מישראל בבחינת מלך, כמ"ש²² "בי מלכים ימלוכו" (כמדובר לעיל בארוכה²³) — שביכלתו לשנות את מציאות טבע העולם הגשמי.

ולכל לראש — לשנות את מציאות הגלות, שזהו הרצון והתקוה והגעגועים הכי עיקריים ופנימיים — שה"לילה" של הגלות "כיום יאיר"²⁴, באופן ש"אתהפכא חשוכא לנהורא"²⁵.

וענין זה פועל יהודי החל מלימוד התורה — שמהחושך ד"במחשכים הושיבני"²⁶, שלומד מתוך יגיעה עצומה בשקו"ט בתורה, שמקשה כ"ד קושיות ומתרץ כ"ד פירוקי²⁷, הנה מזה דוקא נעשה בירור הענין באופן שבא אל נקודת האמת ועד לאמת לאמתו של התורה (כמבואר בארוכה בהמשך ס"ו²⁸), ועד ש"חברים מקשיבים לקולך

(23) שיחת יו"ד שבט ס"ז ואילך; ש"פ

בשלה סי"ח ואילך (לעיל ע' 124 ואילך; ע'

190 ואילך).

(24) תהלים קלט, יב.

(25) זח"א ד, א.

(26) איכה ג, ו. וראה סנהדרין כד, א.

(27) ראה ב"מ פד, סע"א.

(28) ראה המשך תרס"ו ע' עח [קד]

ואילך.

(16) אג"ק שלו ח"ב ע' תשכ. וש"נ.

(17) תהלים יט, ט. וראה שם ל, סע"א.

(18) בחוקתי מט, ד — הובא במאמר

פ"ד (לעיל ע' 203).

(19) שם צב, יג.

(20) ישע"י ס, כא. וראה סנהדרין ר"פ חלק.

(21) ה' ת"ת פ"א ה"ח.

(22) משלי ח, טו. וראה גיטין סב, סע"א.

השמיעני²⁹ (כמדובר לעיל בהתוועדות דיום השבת³⁰, מיוסד על דברי רבינו הזקן באגה"ק³¹).

ועי"ז נעשה כן גם במציאות העולם — שאע"פ שהלילה של הגלות הוא חושך כפול ומכופל, הנה לא זו בלבד ש"קץ שם לחושך"³², אלא יתירה מזה, ש"הוי' יגי' חשכי"³³ באופן ש"לילה כיום יאיר", כמו בתורה, שדוקא עי"ז ש"במחשכים הושיבני" באים אל האור והמאור שבתורה.

וכך פועלים ב"אנפת ביי" שבחושך הכפול ומכופל של הגלות — "ואמרת .. אורך הוי' כי אנפת ביי"³⁴,

והאמירה היא באמיתיות — לא רק מצד נפש האלקית ומצד אמונה, אלא גם מצד נפש הבהמית ומצד הבנה והשגה, ועד שרואה זאת בעיני בשר,

בגאולה האמיתית והשלימה באופן ד"יעלה הפורץ לפנינו"³⁵, שיפרוץ את כל הגדרים וחשבונות וקיצים וכו', ויפעל ש"מיד הן נגאלין"³⁶, בעגלא דידן.

* * *

ה. ע"פ התקנה של בעל ההילולא, ישנו הענין של לימוד החומש — חלק הפרשה ששייך ליום זה (כמוזכר גם בהתוועדות הקודמת³⁷), שיש בו ענין שקשור גם עם הפרשה.

ובהקדמה — שע"ד הרגיל קשור שם הפרשה עם התיבה הראשונה או התיבות הראשונות שבפרשה, שאינן מגיעות לחלק דשני ושלישי וכו', אבל בפ' יתרו יש ענין יוצא מן הכלל, כפי שמביא רש"י³⁸ בפירושו על התורה (שזהו ענין שמסבירים אפילו לבן חמש למקרא) בנוגע לשמותיו של יתרו, שא' מהם הוא "יתר", "ע"ש שיתר פרשה אחת בתורה — ואתה תחזה", שהיא בחלק הפרשה ששייך ליום זה — משני עד שלישי.

ו. המשך השיחה,

— ביאור הטעם שמשה רועה ישראל לא חשש שהנהגתו לשפוט

(29) שה"ש ח, יג.	(34) ישעי' יב, א.
(30) ד"ה היושבת בגנים (לעיל ע' 171)	(35) ע"פ מיכה ב, יג. וראה אגדת בראשית ספס"ג. ב"ר פפ"ה, יד ובפרש"י שם.
(31) סכ"ו (קמד, ב).	(36) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.
(32) איוב כח, ג.	(37) שיחת יו"ד שבט ס"מ (לעיל ע' 159).
(33) שמואל-ב, כב, כט.	(38) ריש פרשתנו (יתרו).

לכדו את כל העם תגרום לכך ש"נכול תכול גם אתה גם העם הזה גו"³⁹, והוצרך לעצתו של יתרו למנות שופטים שיסייעו לשפוט את העם; ועד"ז מצינו בנוגע למ"ת, שמשה הי' סבור שיפה לבנ"י ללמוד תורה מפי הגבורה⁴⁰, ולא כפי שביקשו בני"י ממשה "ואת" תדבר אלינו"⁴² — כי, בשעה שבנ"י עומדים יחד עם משה ה"ה במעמד ומצב נעלה יותר, שיכולים ללמוד מפי הגבורה, ומשה בעצמו יכול לשופטם.

ואעפ"כ הסכים הקב"ה לעצת יתרו למנות שופטים כו', בגלל הצורך להבטיח את מעמדם ומצבם של ישראל גם לאחרי הסתלקות משה. אך גם ענין זה צ"ל ע"י משה, שלכן "ואתה תחזה", אלא שזהו באופן ד"תחזה" דייקא, תרגום ואחוריים של ראי', שאז רואים את בני"י כפי שהם מצד עצמם.

ואף שלכאורה זוהי ירידה, הרי דוקא עי"ז שפועלים גם בבנ"י כפי שהם למטה מטה ביותר, לוקחים את הגבוה גבוה ביותר⁴³, וממלאים את הכוונה להיות לו ית' דירה בתחתונים, בעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו⁴⁴, כפי שיהי' בשלימות ובגילוי בביאת משיח צדקנו⁴⁵ —

הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש חט"ז ע' 203 ואילך.

* * *

42) כפי שאכן הי' בפועל — שמלבד "אנכי ולא יהי' לך" ש"מפי הגבורה שמענום", הנה כל שאר תרי"א המצוות היו באופן ש"תורה (בגימטריא תרי"א) צוה לנו משה" (ראה מכות כג, סע"ב ואילך).

43) וע"ד שדוקא בישראל כפי שנקראים (מלאכי ג, יב) "ארץ חפץ" (ארץ דייקא, ולא שמים), ישנו הענין ד"זרעתי לי בארץ" (הושע ב, כה), שע"ז נעשית הצמיחה בריבוי מופלג ביותר (ראה במאמר פ"ב (לעיל ע' 201)).

44) ודוקא עי"ז מעלים ומגביהים את כל בנין סדר ההשתלשלות, כולל עולם האצילות ועולמות הא"ס וכו', כמבואר בדרושים בפי מ"ש (ישעי' מ, יב) "ושקל בפלס הרים" (ראה לקו"ת נצבים מה, א. וראה גם תו"מ סה"מ כסלו ע' קצד ואילך. וש"נ).

45) באופן שבחושך כפול ומכופל שבעקבתא דעקבתא דמשיחא — תהי' בקיעת האור, וקירוב והתגלות המאור וכו'.

39) שם יח, יח.
40) וכיון ש"משה קיבל תורה מסיני" (כולל גם לוחות שניות שהיו באופן ד"כפלים לתושי") (שמו"ר רפמ"ו), על מנת ל"מסרה ליהושע .. לזקנים .. לאנשי כנסת הגדולה" (ריש אבות), ועאכ"כ בנוגע לדורו של משה, שלמד בעצמו עם כל בני"י (כפי שמביא רש"י ס"פ תשא) ממסכת עירובין (נד, ב) "כיצד סדר המשנה", ותמיד דאג להם (החל מהזמן ש"יורא בסבלותם" (שמות ב, יא)) והשתדל בטובתם, כמ"ש (עקב ט, יח) "ואתנפל לפני ה' גו' ארבעים יום וארבעים לילה" (ג"פ), ועד שהי' מוכן שתבטל מציאותו, באמרו "ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת" (תשא לב, לב) — בודאי ידע לשער מעמדם ומצבם בנוגע ללימוד התורה אם יוכלו ללמוד מפי הגבורה כו'.

41) ואתחנן ה, כד.

ז. אע"פ שלא מתאים כלל וכלל, וצריך היתר מיוחד, לדבר ענינים שמצערם בני" (ובפרט כו"כ מבני"),

— ועאכו"כ כשמתאספים ביחד לשם ענין של תורה ומצוה ושמחה וכו', ובפרט ביום שנקרא במשנה בשם "ראש השנה", ולא רק "ר"ה לאילן" כהפי' הפשוט, אלא כהפירוש האמור לעיל (ס"ג) ש"אילן" מורה על יהודי כפי שהוא בדרגא נעלית של "תלמיד חכם", ועד לת"ח שהוא בדרגא נעלית שנעשה "עץ מאכל", שלומד תורה עם יהודי נוסף באופן שאותו יהודי מתענג בזה (כמבואר לעיל⁴⁶ במעלת נטיעת פירות האילן שפועלים גם ענין של תענוג) —

הרי יש בזה הכרח מצד "והייתם נקיים מה" ומישראל⁴⁷, והעיקר — ששואלים שאלות פראיות, ולא נמצא אף אחד — כלשון הכתוב⁴⁸: "ואביט ואין גו" — שיענה הביאור הכי פשוט!

מגיעה אלי השאלה, ובמענה לתמיהתי למה לא השיבו כך וכך, אומרים, שלא עלה הדבר על דעתו של אף אחד. — מהי כאן ההמצאה הנפלאה שהיו צריכים לעמוד עלי'?! אך הביאור בזה, שכדי לענות אפילו על דבר הכי פשוט, צריכים להיות מונחים בדבר, משא"כ כשמתייחסים לענין בשטחיות ("מ'לויפט דורך"), שאז אין פלא שלא תופסים כו'.
יש על זה כמה דוגמאות ומשלים כו', אך אין כאן המקום להאריך ולהכנס לעוד ענין המצער כו'.

ח. ובכן, ענין זה הוא בהמשך להמדובר בהתוועדות דשבת⁴⁹ אודות הדבר המבהיל שהדפיסו על מנת שיקראוהו כו"כ מישראל נוכפי שמתהלכת השמועה, שמרוב ההתפעלות על גודל ה"ברייטקייט" לכתוב ולהדפיס דבר מבהיל כזה, השתדל והשקיע כסף לשלוח ולהפיץ את דבריו בכמה מדינות בכל קצוי תבל, וכבר קיבל על זה "יישר כח" משונאי ישראל וכו' וכו', ואין רצוני להאריך בזה ולחזור על הדברים שנכתבו שם, בשעה ששומעים את הדברים ע"י הטלפון בכל קצוי תבל. ועל זה אמרתי בפשטות הכי גמורה, שבנוגע לכל אלו ששייכים ל"חצר ליובאוויטש" ("ליובאוויטשער סעקטאָר" — ככל הכינויים והתוארים), אין אף אחד שיש לי מה לכעוס עליו, להוקיעו ולומר לו דברי מוסר וכו', שכן, כל מי שיש לו שייכות לליובאוויטש, לא יתכן

(49) סכ"ב ואילך (לעיל ע' 193 ואילך).
וש"נ.

(46) במאמר פ"ד (לעיל ע' 203).
(47) מטות לב, כב.
(48) ישע"י סג, ה.

שיעשה ענין שאין לו מקום בשו"ע, ועאכו"כ ענין שהוא היפך השו"ע; כל הדיבור שלי הי' רק בנוגע למכאן ולהבא, שאפילו אם יקראו "כתבה" כזו שדינה מפורש בשו"ע כו' — אין זה התפקיד שלהם להיות הדיינים; הם צריכים להתנהג באופן שבעולם שלהם לא קיימת מציאות זו!
אך על זה הגיעה אלי השאלה ששאלו על דברי:

הרי אמרו חז"ל⁵⁰ "אל תאמך בעצמך", ועאכו"כ בנוגע לאחרים כו', וא"כ איך יכולני לומר בוודאות שאין לי על מי לכעוס כו' — הרי יתכן שישנו אחד שהוא חם מזג ("א היציקער"), וישנו שני שאינו חכם גדול, ושלישי שבכלל לא מבין ענין; לא כל אחד הוא צדיק גמור שלא עבר עבירה מימיו, כך, שגם בחצר ליובאוויטש יכול להיות מישהו שעבר עבירה, כולל גם עבירה הנ"ל, וא"כ, איך נעמד יהודי ברבים ואומר בוודאות שבחצר ליובאוויטש אין ענינים כאלו?!

ט. ועל זה אמרתי, שלפלא שלא השיבו מיד שהראי' לכך היא מיני' ובי':

ובהקדים — שבהמשך אותה שיחה אמרתי, שאני אוחז מאגודת הרבנים, וסבורני שסוכ"ס תאמר אגודת הרבנים דבר ברור ("א קלאָרן וואָרט"), ולא רק כפי שאמרתי בלשון של זהירות, אלא באופן חריף יותר, שהרי הם יהודים של שו"ע ("שו"ע אידן"), וע"פ שו"ע צריך להתנהג באופן ד"לא תגורו מפני איש"⁵¹, ולהשתדל בבירור הדין ע"פ תורתנו תורת אמת, שהיא בתקפה גם בשעה שנדפס עיתון זה, עיתון שני או שלישי, וגם בשעה ששולחים איומים וכו', כפי שהיתה בתוקף הגדול בשעה שנשמע ונראה לעיני בשר ה"קול גדול ולא יסף"⁵² בעת מ"ת במדבר!

ולכאורה: איך אמרתי שאני אוחז מאגודת הרבנים — בה בשעה שפלוני שכתב את הדברים הנ"ל הוא חבר באגודת הרבנים?!
ובכן: מדוע לא היתה אצלי סתירה לומר שבטוחני שאגודת הרבנים תאמר סוכ"ס מילים ברורות ותקיפות ("א שטאַרקן וואָרט") באמת, בידעי שפלוני הוא חבר באגודת הרבנים? — מובן טעם הדבר בפשטות, ובלשונו, שזהו ענין של "בריגדה":

לא יתכן ש"בריגדה" של "אגודת הרבנים" תאמר דבר שהוא היפך ממ"ש בשו"ע!

(52) ואתחנן ה, יט.

(50) אבות פ"ב מ"ד.

(51) דברים א, יז.

אלא מאי, ישנו אחד שהוא חבר באגודת הרבנים שלא רק אמר אלא גם כתב כך, והוסיף להשתדל להפיץ זאת ברבים (אם רק נכונה השמועה האמורה לעיל), ומוסיף לומר שעוד ידו נטוי' — אין זו סתירה, כיון שאין זה שייך לאגודת הרבנים בתור "בריגדה", אלא דבריו הם על אחריותו.

[וכמדובר לעיל⁴⁹ בארוכה שזהו ענין שבינו ובין הקב"ה, בינו ובין הבעה"ב של "חצר ליובאוויטש" שזהו כ"ק מו"ח אדמו"ר, שהוא ממלא מקומו של אביו כ"ק אדנ"ע, שהוא ממלא מקומו של רבינו הזקן, שהוא הממלא מקום הממשיך של הבעש"ט, אחי השילוני, אליהו הנביא ומשה רבינו, ועד לעצמות ומהות א"ס ב"ה,

ואין זה הענין שלי לעשות את העבודה שלהם; הם יסתדרו בעצמם ויעשו מה שהם צריכים לעשות! ...]

מה שאני צריך להבטיח — שהדבר לא יפגע באותו בחור שמדבר עם יהודי נוסף אודות הנחת תפילין, שלא יהי' תש כחו ממה ששמע שכותבים אודות "חצר ליובאוויטש"].

י. ועד"ז מוכן גם בנדו"ד:

יתכן שבין אלו שנמצאים בליובאוויטש יש אחד או שנים שמתנהגים שלא כדבעי, אבל לא "בריגדה" ח"ו; זהו שקר וכזב ואין לזה כל יסוד, והכל יודעים שאין מציאות כזו! יש רק יחידים — כמו שבאגודת הרבנים יש יחידים שמהרסים אותה!

ובדוגמא שמצינו בקריעת ים סוף — "לגוזר ים סוף לגזרים"⁵³ — שכאשר בני' הלכו וצעקו "זה א-לי ואנוהו"⁵⁴, הלך עמהם גם יהודי שנשא את פסל מיכה⁵⁵ והכריז אודותיו, וכמו"כ הי' נוכח גם במ"ת בכלל ששים ריבוא בני', אבל אעפ"כ, אין זה מבטל ח"ו את הענין של מ"ת לגוי קדוש בישראל! ומה שישנו מי שנושא פסל מיכה — הרי זה מהסודות של הקב"ה, "כבשי"⁵⁶ דרחמנא!

כשיש באגודת הרבנים חבר שאומר כך וכך — הרי הוא מהרס את אגודת הרבנים!

ועד"ז אם יש בליובאוויטש אחד שעושה דבר שאינו מתאים ע"פ שו"ע או היפך השו"ע — יש לו מלחמה עם ליובאוויטש, עמי, עם כ"ק

(55) ראה סנהדרין קג, ב. תנחומא שמות יו"ד. שמו"ר פכ"ד, א. וש"נ.
(56) לשון חז"ל — ברכות יו"ד, סע"א.

(53) תהלים קלו, יג.
(54) בשלח טו, ב.

מו"ח אדמו"ר, עם כ"ק אדנ"ע, עם רבינו הזקן, ועד כביכול עם הקב"ה בעצמו!

וכאשר בא מישהו ואומר שכיון שפב"פ עשה כך וכך, הרי זו ראי' שיש "בריגדה" כו' — הרי זה כמו לומר (ואח"כ להדפיס בעיתון) על כנ"י שקיבלו את התורה ע"י הרב הראשון בישראל: משה רבינו, שבגלל שהי' ביניהם אחד שנשא פסל מיכה, הרי זה פוגע כביכול בתוקף ובנאמנות של משה רבינו!

[ע"פ שו"ע, אסור להידמות למשה רבינו⁵⁷, ואף אחד אינו מעלה זאת על דעתו, ובלשון רבינו הזקן בתניא⁵⁸: "מי הוא זה ואיזהו אשר ערב לבו לגשת כו'"; אבל בתוכן הענין הרי זה אותו הדבר].

מעצמו מובן שאף אחד לא יכול לערוב ולהבטיח את שלימות הנהגתו של אחד מישראל, וכפי שאומר רבינו הזקן בתניא, שאפילו בינוני (וכידוע הפתגם "הלואי בינוני"⁵⁹), שמדתו "היא מדת כל אדם ואחרי" כל אדם ימשוך⁶⁰, יש לו יצר טוב ויצר הרע, שהם באופן ד"לאום מלאום יאמץ"⁶¹, כך, שיתכן שנכשל, ובמקום לסייע לליובאוויטש, יש לו מלחמה עם ליובאוויטש.

וכאמור, שהראי' לכך היא ממעשה זה גופא — שפלוגי שמהרס את אגודת הרבנים, הרי הוא חבר באגודת הרבנים, ואעפ"כ, לא הפריע לי הדבר לחזק את הכבוד של אגודת הרבנים, ובעיקר, לבאר מדוע בטוחני שיאמרו בכל התוקף שמה שפלוגי כתב (אודות מחלוקת וכו' וכו'), ככל הלשונות שאינני רוצה לחזור עליהם), כולל גם מה שכתב בשמם, הרי זה שקר וכזב, היפך המציאות!

ולכן גם אמרתי בתוקף, שלא כעסתי ולא הזהרתי אף אחד מליובאוויטש בנוגע לעבר — כי, כשם שהכותב הנ"ל מנהל מלחמה עם ליובאוויטש, יכול גם אחד מליובאוויטש להכשל ולדמות לעצמו שעושה דבר טוב, בה בשעה שעל ידו הרי הוא עושה מלחמה עם ליובאוויטש, כמו שהכותב הנ"ל עושה מלחמה עם ליובאוויטש!

וכאשר מישהו עומד במלחמה עם ליובאוויטש (גם אם הוא שייך ל"חצר ליובאוויטש"), אין לי מה לומר לו ולהזהירו, כיון שעורך עמי

57) ראה שו"ע יו"ד סרמ"ב סל"ו.

58) פמ"ד (סג, א).

60) תניא רפי"ד.

61) תולדות כה, כג. וראה שם פ"ג.

59) ראה בית רבי ח"ב פ"ח (יד, א)

הבערה א. וראה גם תו"מ חמ"ו ע' 405.

מלחמה! — יש לי ברירה אם להלחם עמו, או להתעסק בענינים אחרים, ולסמוך על כך שסוכ"ס "לא ידח ממנו נדח"⁶², דכיון שאחזו בידית הדלת ("די קליאמקע") של כ"ק מו"ח אדמו"ר, הנה סוכ"ס ישוב בתשובה⁶³, אע"פ שבענין זה וברגע זה הוא עושה מלחמה עם ליובאוויטש.

והנני חוזר ומבהיר עוה"פ — שאינני אומר שיש כזה דבר, אני רק אומר שאפילו אם ימצאו מישהו שעושה דברים כאלו, אין זה שייך לליובאוויטש; הוא אחד בדוגמתו, שפיתה והסית והדיח את הליובאוויטש'ער, באמרו לו "עשה כך" ו"עשה כך"⁶⁴, עד שהביא אותו לעשות ענין שמהרס את ליובאוויטש, אבל ח"ו לומר שהוא עושה זאת בתור "ליובאוויטש'ער"!

והסיבה לכך שיש צורך להבהיר זאת היא — בגלל שכך נהגו כל צוררי ישראל (החל מצורר ישראל הראשון): כאשר ה"צאָר" תפס גנב, ה' צועק, שכיון שהגנב הוא יהודי, הרי כל היהודים הם גנבים, ולכן צריך לערוך "פוגרום" רח"ל!

יא. ולאח"ז היתה שאלה נוספת — גם שאלה פראית, ובעוונותינו הרבים לא ה' מי שיחשוב במשך שלש דקות כדי להשיב על זה, למרות שזהו דבר הפשוט:

השאלה היתה — למה צריך לחשוך שרצונו במלחמה עם ליובאוויטש; למרות הכותרת ותוכן הכתבה כו' — יתכן שכוונתו לשלום ורצונו לעזור לליובאוויטש ולהעמידה על מכונה; כיון שהוטעה ע"י מישהו שאמר לו אודות "בריגדה" וכו', אשר לכן רצונו לחזור ולבנות את ליובאוויטש ולהעמידה על תלה באופן הראוי, ואז תהי' התועדות חסידית ללא מירכאות⁶⁵, ולא יהיו כל הענינים שנכתבו שם.

ובכן, גם המענה על זה הוא פשוט:

מי שאינו מרוצה מדבר מסויים ומחפש דרך לתקן הדבר, הנה לכל לראש שואל ומברר בדרכי נועם ובחשאי אם אפשר לתקן כו'; משא"כ מי שמחפש דרך אחרת — להרוס וללבות אש של מחלוקת!

ובנוגע לעניננו:

אילו ה' חושב אודות שלום — הנה לכל לראש ה' כותב לי כמה

64) לשון חז"ל — שבת קה, ב. וש"נ.
65) ראה גם שיחת ש"פ בשלה סכ"ה (לעיל ע' 195).

62) ע"פ שמואל-ב יד, יד. וראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד סה"ג. וש"נ.
63) ראה סה"ש תורת שלום ע' 257. (לעיל ע' 99.
תרפ"ו ע' 99.

שורות [ואם לא מתאים לו להתעסק עמי — הי' מוצא שליח, או כותב מכתב ללא חתימה], שכיון שאירע כך וכך, ואף שלא יודעים מי עשה זאת, יש חשד שזה בא מאחד שיש לו שייכות לחצר או חוג של ליובאוויטש, אשר לכך הוא נותן לי עשרים וארבע שעות לברר זאת.

ואילו הי' כותב לי כמה שורות — ללא תוארי כבוד, שהנני מוותר ומוחל עליהם, וללא חתימה, כפי שאני מקבל כתבי-פולסטר ("פאָשקוילים") — הנה אפילו אם הי' צורך לתקן דבר שנעשה ע"י פרובקטור או שוטה וכיו"ב, הייתי מתקן זאת במשך זמן קצר, פחות מעשרים וארבע שעות.

אבל אז הי' שלום על ישראל, ושוב לא היתה לו סיבה לצאת במלחמה ולכתוב אודות ה"צוקער-לעקעכל" שחצר ליובאוויטש להוט אחרי'!

יב. ועל זה נאמר בגמרא⁶⁶ "כל הפוסל במומו פוסל":

הוא מאריך שם שיש אנשים שחפצים במחלוקת, כיון שאצלם הרי זה "צוקער-לעקעכל"⁶⁷.

אך האמת היא, ש"כל הפוסל במומו פוסל", היינו, שזוהי דרגתו; הוא זה שזקוק ל"צוקער-לעקעכל"!

[ולהעיר גם ממ"ש התויו"ט⁶⁸ בנוגע ל"מוסר" שנקרא בשם "מסור", "לפי שאע"פ שלשעתו הוא הפועל ומוסר אחרים. קראוהו מסור, להורות כי בא יבוא יומו ולא יאחר והרי הוא נמסר", והיינו, שע"י המסירה הרי הוא מראה את מהותו ("וואָס ער איז"), כך, שהוא מוסר את עצמו!]

ובלשון הגמרא — הרי זה הענין ש"כל הפוסל במומו פוסל", שכאשר פוסל במום מסויים, הרי זה סימן שזהו המום שלו].

וזוהי הסיבה לכך שכותב זאת על ליובאוויטש.

אבל אם יכתוב שעושה זאת יחיד או יחידים מליובאוויטש, הרי עדיין המלחמה אינה במילואה, ולכן צריך לכתוב שהסיבה ל"להט" של ליובאוויטש בענין אנשי צבא היא כדי לארגן "בריגדה" לפעולות טרור.

יג. וזהו גם הביאור לכך שלפתע מצא לנכון להגן על הכבוד של

כינוס ה"מזרחי":

67) מיני תופנים.

66) קידושין ע, א.ב. רמב"ם ה' איסור

68) נדרים פ"י מ"ג.

פ"ט ה"ז.

מה שייך ענין אחד לשני? רצונך להגן על מישהו שלפי ההשערה וכו' עשו לו ענין שאינו מתאים — מה נוגע כאן להגן על כבודו של ד"ר רפאל או בורג, בקשר למאורע שאירע כמה שבועות לפניו?!

אלא הסיבה לכך היא — שהוא רוצה לנהל מלחמה עם ליובאוויטש, ועוד ידו נטויה, למצוא עוד מישהו מליובאוויטש שעבר עבירה לפני עשרים שנה, שלושים או ארבעים שנה, ולכתוב ולהדפיס בעיתון — שלא מתיירא שמא יתבעו אותו על סכום של מליון דולר — שליובאוויטש עשתה גם ענינים אלו!

כשמדובר אודות מלחמה — אזי כל הדרכים פתוחות! ולכן, כשישנו ענין שאירע לפני כמה שבועות, הנה אף שאינו שייך לענין זה, הנה כאן מצא בעל מלחמה מקום ללכות את האש!

כשמדובר אודות "צוקער-לעקעכל" — הנה במקום להסתפק באחד, מעדיף ורוצה שנים, וכשיש לו שנים, רוצה שלש! וכיון ש"אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא"⁶⁹, יוכל למצוא עוד ענינים כו', שהרי יש מה שנשאר מהכתבים של אביגדור, ומה שנשאר מהכתבים ש"מסרו" גדולי ישראל בדורות שלפניו, אלא ש"אל תפתח פה לשטן"⁷⁰, והלואי שיסתיים בזה.

וזוהי גם הסיבה ששולח לפרסם את הדברים גם מעבר לים — דכיון שרוצה לערוך מלחמה עם ליובאוויטש, הנה בכל מקום שיש לליובאוויטש ישיבה או חדר, ועינו צרה (בכל עניניו של הקב"ה), ה"ה משתדל שייגיע לשם העתק מזה, ובאופן שהוא החותם בראש, והוא זה שמנהל את המלחמה!...

יד. וכאמור לעיל, שאע"פ שכל הנ"ל מובן לחלוטין בשכל הפשוט, אין אחד ויחידי שיוכל להבהיר זאת, וכאשר שואלים מישהו שאלות הנ"ל, אומר שיפנה אלי לבקש ביאור.

ולכן מוכרחני לנצל את זמן הרבים, ולהסביר, שדבריו של פלוני נכתבו במכוון, ולכן דייק לכתוב שאין זה מעשה של יחיד, אלא דבר שנעשה ע"י "חצר ליובאוויטש", ולא רק בתור הוספת ענין טפל שנעשה במשך בין הסדרים, אלא בשביל זה הוקמה "בריגדה" שלימה (כלשונו בכותרת הדברים),

והוסיף לצרף לזה המאורע עם ד"ר רפאל בעת הכינוס שלהם, שגם

(70) ראה ברכות יט, סע"א. וש"נ.

(69) קהלת ז, כ.

שם יש כמה שקרים שלא היו מעולם, וכמה ענינים שהיו בסדר הפוך וכו'.

ובכל אופן, אין כוונתי להכנס עמו למלחמות; לא זה הענין שקבלתי על עצמי ("איבערגענומען") בשליחות כ"ק מו"ח אדמו"ר; בשביל זה ימצא כ"ק מו"ח אדמו"ר אחרים להתטען עמו, או לעשות מה שצריך, ובכל אופן — זהו ענין שלו;

הענין שלי הוא — להשתדל להפיץ בעולם את הענינים שהנני מחשיב אותם ל"אור", ובפירוש בקול שאון ובקול המונה של רומי.

וכאמור כמ"פ⁷¹ — הלואי היו צועקים אודות חסידות לפני חצי שנה, ואז לא הי' עולה על דעתו לכתוב דברים כאלו, כיון שהי' מתקיים מה שקראנו ביום הש"ק⁷²: "תפול עליהם אימתה ופחד", וכן לא הי' עולה על דעת העיתון להעזיז להדפיס דברים כאלו, בידעם שיש יהודים שמפיצים את המעיינות חוצה, ואינם מתייראים מפני המלעיגים!

אבל כאשר פלוני מתבייש לצאת לרחוב ולומר "אָ וואָרט חסידות", אולי ילעגו עליו, והשני טוען שאין לו זמן בשביל זה, כיון שהוא עסוק וכו' — משתלשל בדרגא שלמטה מזה, שכנראה הרי זה ענין שיש מקום להתחשב בו או שלא להתחשב בו, ואם אפשר שלא להתחשב בו, יכולים להראות גדולה יתירה ולהלחם עם הקב"ה ע"י מלחמה עם הנחת תפילין... אלא שאם יאמר ישירות שלא להניח תפילין, אזי אפילו עיתון הנ"ל לא ידפיס זאת, ולכן אומר זאת בנוסח אחר, שזוהי "בריגדה" וכו'.

טו. ולאחרי כן הפיצו עוד כו"כ שמועות, אשר, מצד האיסור ד"אל תפתח פה לשטן", אינני רוצה להוציאם בדיבור (נוסף לכך שלא כדאי ליטול מזמנם של בני"י עבור זה).

הנני רק מזכיר זאת, כדי שיגיע אליהם שיודעים אודות שמועות אלו, ויודעים כבר תוכן ופרטי הענינים שהוא מתכוונן לכתוב — מחר או ביום ששי או לאח"ז,

וכפי שפלוני רמז שיכול לומר עוד דברים שאמרו חסידים אודות ראש הישיבה וכו', אלא שאמרו זאת בחשאי — הנה "מיני" ובי' אבא לישידי' בי' נרגא"⁷³, שיודעים מה שיש בכוונתו לכתוב, כיון שכבר אמר

(72) בשלח טו, טז.
(73) סנהדרין לט, ב. תניא פל"א.

(71) ראה גם שיחת ש"פ מקץ סכ"ב (לעיל)
ע' 27 ואילך.

זאת בדיבור, כך, שאין צורך ברוח הקודש... וסוכ"ס "אמת" מארץ תצמח!"

טז. ועיקר הכוונה בהדיבור בכל הנ"ל,

— להפחיד אותו, אינני יודע אם שייך, שהרי בשעה שלא מתייראים מהקב"ה, הנה סוכ"ס בודאי שלא יתייראו מפני בשר ודם; ואם כדי להפחיד את העיתון שלא ידפיס דברים כאלו (שסוכ"ס יזיקו רק לד' אמות שלהם), הרי די בכך שצריכים לפחד ממה שכבר הדפסו, בידעם שלפי חוקי המדינה עלולים להתחייב בתשלום ממון כפשוטו — שאם יש יהודי שבגלל זה יעסוק פחות במבצע תפילין — שידע שכל ההפחדות וכל האימים וכל התוארים וכו' וכו', הרי הם פחות מ"קול" עלה נדף!"

ואדרבה: אם עי"ז תהי' איזו חלישות כו' — הנה בזה מתבטא הנצחון שלו, שרצונו שלא ידברו עם יהודים אודות הנחת תפילין.

ובכל אופן, מה נוגע מה שהוא רוצה ומה שאינו רוצה; מה שנוגע הוא — שכיון שנשיא דורנו צוה לעסוק בהפצת היהדות, הרי בודאי שצריך לעסוק בזה באופן שאל יבוש מפני המלעיגים⁷⁶, אפילו כשמדפיסים בעיתון, ואפילו כאשר הכותב הוא חבר באגודת הרבנים, אלא שמהרס אותה מבפנים.

וכל אלו שזכו ועוסקים בהפצת היהדות והפצת המעיינות עד עתה, וכן כל אלו שיצטרפו אליהם לעסוק בזה מכאן ולהבא — ימשיכו ביתר שאת וביתר עוז, ובקול המונה של רומי ימשיכו קול המונה של קדושה לעומת זה.

ויקויים מ"ש³² "קץ שם לחושך" — ככל הביאורים שיש בזה בתורת החסידות בכלל, ובפרט מכ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע במאמר האחרון (בגלוי) בקשר לפורים⁷⁷.

ונזכה בקרוב ממש — אפילו במעמד ומצב ד"אכתי עבדי אחשוורוש אנן⁷⁸ — ש"ליהודים", אלו שמודים בכל התורה כולה⁷⁹,

פר"ת ע' רצו ואילך). וראה גם ד"ה קץ שם לחושך דש"פ דברים תשכ"ד (תו"מ סה"מ אב ע' קנב ואילך). וש"נ.

(78) מגילה יד, א. וש"נ.

(79) ראה קידושין מ, א.

(74) תהלים פה, יב.

(75) לשון הכתוב — בחוקתי כו, לו.

(76) ראה טור ורמ"א ושו"ע אדה"ז או"ח

בתחלתו.

(77) ד"ה ראשית גוים עמלק פר"ת (סה"מ

ובמילא כופרים בכל ע"ז שבעולם⁸⁰, תהי' "אורה ושמחה וששון ויקר"⁸¹ (של תומ"צ), "אורה זו תורה, ושמחה זה יו"ט, וששון זו מילה, ויקר אלו תפילין"⁸² — תפילין כשרות, ופיצו אותם באופן של גדולה — "עטרת זהב גדולה"⁸³, ובאופן ש"העיר שושן צהלה ושמחה"⁸³,

ו"מיסמך גאולה לגאולה"⁸⁴ — לשרוף את חושך הגלות (באיזה נוסח ומקום שרק יודפס), ולזכות לאור גדול שעליו נאמר⁸⁵ "קומי אורי כי בא אורך וכבוד ה' עליך זרח", בקרוב ממש, בעגלא דידן, למטה מעשרה טפחים, בדרכי נועם ובדרכי שלום.

* * *

יז. כיון שאמרו לי שיש כאלו שלא קיבלו בהתוועדות של יום ההילולא את הדולרים (דולר אחד לצדקה, ודולר שני לעצמו, לעשות בו כפי רצונו),

הנה בעמדנו בהתוועדות זו שמתקיימת ביום שבו "קיימא סיהרא באשלמותא"⁸⁶ של החודש הקשור עם יום ההילולא, בהמשך ובהוספה להתוועדות של יום ההילולא,

וכדי לרומם ולהדגיש עוה"פ שהנני אחראי ("פֶּאֶרְאָנְטוּוֹאָרְטֶלֶעךְ") באופן אישי עבור כל "טנקיסט" שמחזר ונוסע בניו-יורק, בערים שמסביבה, ובמדינות אחרות, ומדבר — בשפת המדינה, בקול רעש גדול — אודות מבצע תורה, ומבצע תפילין, ומבצע מזוזה, ומבצע צדקה, ומבצע בית מלא ספרים, ועד לסיום וחותם הכל בענין נרות שבת קודש (ע"י עקרת הבית),

יש לכבד עוה"פ את כל ה"טנקיסטים" ליקח ולחלק שתי דולר לכל אלו שלא קיבלו ביום ההילולא.

הנני מדגיש בפירוש שהמדובר הוא רק בנוגע לאלו שלא קיבלו הדולרים ביום ההילולא — כיון שאין זה ענין של כמות, שלכן ירצה מישוהו ארבע במקום שתיים; נותנים שתי דולר בגלל שיש כוונה בדבר (גם ע"פ נגלה וכו'), ולא פועלים מאומה אם יחטפו עוד דולר או שתיים; אין זו הכוונה כלל, ואדרבה: זהו היפך הכוונה⁸⁷.

(85) ישע"י ס, א.

(86) ראה במאמר פ"ה (לעיל ע' 204).

וש"נ.

(87) ראה גם שיחת יו"ד שבט סמ"ז (לעיל

ע' 169). וש"נ.

(80) ראה מגילה יג, רע"א.

(81) אסתר ח, טז.

(82) מגילה טז, ב.

(83) שם, טז.

(84) שם ו, סע"ב.

ולאידיך גיסא, כיון שיש כאלו שלא קיבלו אז, מאיזו סיבה שתהי', אם בגלל הדחיפות, או בגלל שלא היו נוכחים בעת מעשה וכו' — יקבלו עתה מה"טנקיסטים" שיקחו הדולרים מכאן, בסדר מסודר, שיעלו למעלה אחד אחר אחד וכו', ע"ד שהי' ביום ההילולא.

וענין זה ימהר יותר את הגאולה — שהרי "גדולה צדקה שמקרכת את הגאולה"⁸⁸,

ובפרט כאשר ענין הצדקה הוא באופן של אהבת ישראל וקירוב ישראל ומרבה שלום בישראל, אשר, א' הדרכים לקשר את בני"ה הוא עי"ז שנותנים ליהודי ממון (שבו "הי' יכול לקנות חיי נפשו", כמ"ש רבינו הזקן בתניא⁸⁹) והוא נותן לשני, וכך עושה השני עם השלישי וכו', וכך מקרבים לבב בני"ה אחד לאחד, ועד שנעשה "חברים כל ישראל"⁹⁰,

והולכים לקבל פני משיח צדקנו, בקרוב ממש.

[לאחר חלוקת השטרות — צוה כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן הניגון "לכתחילה אַריבער", ניגון רבינו הזקן בן ד' הבבות (בבא הד' — פ"א), הניגון "ניע זשוריצי כלאַפצי", והניגון "אני מאמין".

אח"כ הזכיר אודות אמירת ברכה אחרונה.

טרם צאתו התחיל לנגן הניגון "ופרצת".]

90) נוסח ברכת החודש, ע"פ ס' שופטים
כ, יא. וראה חגיגה כו, א. ירושלמי שם פ"ג
סה"ו. תניא אגה"ק סוסכ"ב.

88) ב"ב יו"ד, א.
89) פל"ז (מח, ב).

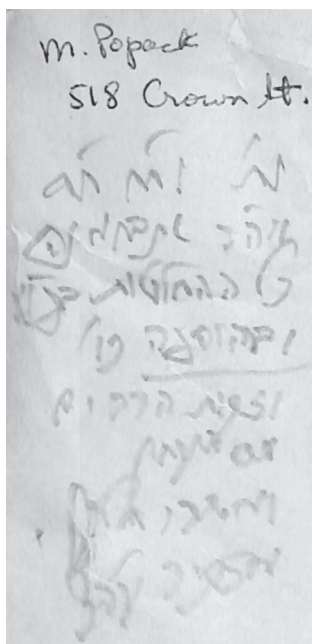
הוספה

[תחלת אדר א', ה'תשל"ו]

נתי ות"ח ת"ח

ויה"ר שתבואנה כל ההחלטות בפו"מ ובהוספה כו' וזכות הרבים
מסייעתן ואשרי חלקן.

אזכיר עה"צ.

מצילום כתי"ק, על מעטפת מכתבה-דו"ח (והמצורף אליו) של מרת מרים פאפאק (אשר
זכתה לנהל ולארגן מדי חורף את הכינוסים האזוריים של אגודת נשי ובנות חב"ד בארה"ב
וקאנאדא) — בקשר לכינוס האזורי השנתי ה-14 שנערך בטאראנטא בין הימים כ"א-כ"ג
שבט*. אגרת נוספת אלי' — אג"ק חל"ג אגרת יב'שעה.

(* תרגום של אגרת רבינו — באנגלית — למשתתפות הכינוס (בתאריך מוצאי שבת קודש,
ט"ו בשבט, יום א' פרשת יתרו ה'תשל"ו) נדפס בקובץ חידושי תורה — באר שבע, גליון ג (י"ד
שבט תשמ"ו) בתחלתו.

לזכות

החתן הרה"ת **יהושע זעליג** והכלה מרת **ברכה** שיחיו

פלדמן

לרגל נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת

י"ז שבט, ה'תשפ"ג

שנת הקהל את העם

ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' **שלמה חיים** וזוגתו מרת **תרצה רבקה** שיחיו **פלדמן**

הרה"ת ר' **דוד** וזוגתו מרת **שרה חנה** שיחיו **מונדשיין**

ולזכות זקניהם

מרת **זהבה גולדה** שתחי' **פלדמן**

מרת **מרים שפרה אסתר** שתחי' **ליפשיץ**

הרה"ת הרב ר' **שלום דובער** וזוגתו מרת **שיינא** שיחיו **חייקין**